

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 7/05
31.03.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu u veću sastavljenom od sudija Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Dragice Marjanović, Stojana Jokića, Slobodana Spasića i Jelene Borovac, članova veća u pravnoj stvari predlagača "AA", čiji je punomoćnik advokat AB, protiv protivnika predlagača "BB", čiji je punomoćnik advokat BV, radi priznavanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi predlagača izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Čačku posl.br.R.-12/03 od 4.10.2004. godine, u sednici održanoj 31.03.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE kao neosnovana žalba predlagača i potvrđuje rešenje Okružnog suda u Čačku posl. br.R.12/03 od 4.10.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Okružnog suda u Čačku R.br.12/03 od 4.10.2004. godine, odbijen je predlog predlagača da se prizna odluka arbitražnog suda grada Moskve - Ruska federacija, stvar broj A 40-15574/99-21-155 od 8.01.2003. godine, kojom je proglašen nevažećim generalni ugovor od 9.08.1994. godine, o izgradnji fabrike za proizvodnju građevinske stolarije prema sistemu "gg", da se naplati dug od "BB" u korist tužioca (ovde predlagača), u iznosu od 801.250 američkih dolara i da se naplate od firme "BB" u prihod federalnog budžeta troškovi na osnovu državne takse u iznosu od 82.758 rubalja, kao neosnovan a o troškovima rešeno da svaka stranka snosi svoje troškove.

Protiv ovog rešenja, protivnik predlagača je izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Predlagač je odgovorio na žalbu.

Ispitujući pobijano rešenje u smislu člana 365. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud je našao da žalba predlagača nije osnovana.

U pobijanom rešenju nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354.stav 2. Zakona o parničnom postupku na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti a nema ni ostalih povreda na koje se ukazuje u žalbi jer pobijano rešenje sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama a razlozi dati u obrazloženju nisu protivurečni.

Predlagač je podneo predlog za priznanje odluke arbitražnog suda grada Moskve - Ruska federacija stvar broj A 40-15574/99-21-155 od 8.01.2003.godine, kojom je proglašen nevažećim generalni ugovor od dana 9.08.1994. godine, o izgradnji fabrike za proizvodnju građevinske stolarije prema sistemu gg, da se naplati dug od firme "BB" u korist tužioca ovde predlagača, u iznosu od 801.250 američkih dolara i da se naplate od firme "BB" u prihod federalnog budžeta troškovi na osnovu državne takse u iznosu od 82.758 rubalja. Odluka je postala pravnosnažna dana 15.02.2003. godine, a izvršna 11.03.2003. godine, ali kako protivnik predlagača svoju obavezu nije dobrovoljno ispunio predlagač ima pravni interes za podnošenje predloga da se prizna odluka arbitražnog suda grada Moskve kao izvršna isprava i da ista proizvodi pravno dejstvo.

Po nalaženju Vrhovnog suda pobijana odluka Okružnog suda kojom je odbijen predlog predlagača da se prizna odluka arbitražnog suda grada Moskve nije u suprotnosti sa propisima koji važe na teritoriji SRJ- Državne zajednice Srbije i Crne Gore.

Prvostepeni sud je pravilno primenio odredbu člana 49. Ugovora o pravnoj pomoći u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima od 24.02.1996. godine, koji je zaključen između FNRJ i SSSR a objavljen je u Službenom listu FNRJ - dodatak broj 5/63 i stupio je na pravnu snagu 26.05.1963. godine. Navedenom odredbom je predviđeno da će se sudske odluke navedene u članu 48. ugovora priznati i izvršiti: a) ako je potvrđena pravnosnažnost i izvršnost odluke; b) ako je propisima strane ugovornice na čijoj se teritoriji zahteva priznanje ili izvršenje sud, na čijoj je teritoriji odluka doneta, mogao da postupa u toj stvari; c) ako se priznanje ili izvršenje sudske odluke ne protivi osnovnim načelima zakonodavstva one strane ugovornice na čijoj teritoriji odluka treba da se prizna ili izvrši.

U sporu okončanom Arbitražnom odlukom čije se priznanje sada traži, predlagač "AA" je u svojstvu tužioca tražio proglašenje nevažećim Ugovora zaključenog 9.08.1994. godine, sa preduzimačem firmom "VV" ltd. o izgradnji fabrike za proizvodnju građevinske stolarije prema sistemu gg. Ugovorom zaključenim 29.07.1995. godine, između firme "VV" i preduzeća "BB". Navedeno je da "BB" prenosi na "BB" obavezu izgradnje fabrike u svemu prema ugovoru od 9.08.1994. godine i svi uslovi iz tog ugovora prenose se na "BB" Zaključen je i ugovor 23.08.1995. godine, između "VV" i "BB" čiji predmet je izgradnja fabrike o kojoj je reč. I ugovorom od

9.08.1994. godine, i ugovorom od 23.08.1995. godine, ugovorena je u slučaju spora nadležnost arbitražne komisije evropsko privredne trgovine u Parizu. Prema utvrđenom činjeničnom stanju utvrđivanje nadležnosti arbitražnog suda grada Moskve i primena Ruskog zakona postignuti su sporazumom između zastupnika firme "VV" i preduzeća "AA".

U opisanoj situaciji, kada je "VV", sva svoja prava i obaveze iz generalnog ugovora preneo na "BB", on nije bio ovlašćen da i odredbe o ugovorenoj arbitraži u Parizu menja bez saglasnosti "BB". Sporazum o nadležnosti arbitražnog suda grada Moskve postigli su firma "VV" i preduzeće "AA". Međutim, "VV" je svoja prava i obaveze iz generalnog ugovora preneo na "BB" i prenošenjem potraživanja izašao iz ugovornog odnosa. On s toga nije mogao da menja odredbe generalnog ugovora o nadležnosti arbitražnog suda bez saglasnosti "BB" na koga je potraživanje preneto.

Imajući navedeno u vidu a saglasno odredbama člana 49. Ugovora o pravnoj pomoći u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima, Vrhovni sud nalazi da je pravilan pravni zaključak prvostepenog suda, da na teritoriji SRJ na čijem području odluka treba da se izvrši, prema odredbama važećeg ZPP-a ugovorena nadležnost nije mogla da se menja bez saglasnosti strana koje su nadležnost i ugovorile. Firma "VV" i preduzeće "BB" su ugovorili nadležnost arbitraže u Parizu pa promena i ugovoranje arbitraže grada Moskve nije mogla da se izvrši bez saglasnosti "BB". Ova promena je izvršena suprotno važećim odredbama procesnog zakona odnosno Zakona o parničnom postupku iz čije odredbe člana 70. proizilazi da je pravno relevantan sporazum o mesnoj nadležnosti samo kad postoji isprava koju su obe strane u sporu potpisale, što je u konkretnom slučaju izostalo.

Stoga je pravilna pobijana odluka Okružnog suda kojom je ocenjeno da je osnovan prigovor protivnik predlagača da je odluku doneo arbitražni sud grada Moskve koji nije bio ovlašćen, iz čega je proizašla i pravilna odluka suda da nisu ispunjeni uslovi iz člana 49. pod tačkom b. i c. Ugovora o pravnoj pomoći, za priznavanje arbitražne odluke suda grada Moskve - Ruska federacija, stvar broj A. 40-15574/99 -21-155 od 8.01.2003. godine.

Vrhovni sud je cenio i ostale navode žalbe pa je našao da su bez uticaja.

Iz navedenih razloga Vrhovni sud je odlučio kao u izreci na osnovu člana 368. Zakona o parničnom postupku.

Predsednik veća

sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpavka

OK